

Ik begin met een draadje... en ik eindig met een draadje

Dit artikel is eerder geplaatst in ons ledenblad MerkWaardig 88, van maart 2011.

Alle leden die de Algemene Ledenvergadering van MerkWaardig bezoeken, kennen het kleed van de bestuurstafel. In 1998 begon Rie Mur aan deze lap en elk jaar borduurt ze er iets bij. Al bordurend creëert ze de mooiste voorstellingen. Ze kan boeiend vertellen over de vele levenslappen die ze op haar naam heeft staan.

Algemene Ledenvergadering 10 april 2010: een deel van het bestuur achter de tafel met het door mw. Mur geborduurde kleed.

Het is een frisse januarimorgen wanneer ik naar Loosdrecht reis om met mevrouw Mur over haar borduurwerk, het beroemde bestuurstafelkleed en haar levenslappen te praten. De bus komt langs haar huis en als ik uitgestapt ben, zie ik haar al op de uitkijk in de deuropening staan. We maken kennis, beginnen te praten en dat blijken we uren te kunnen volhouden.

Eigen ideeën

Mevrouw Mur vertelt met groot enthousiasme over haar leven, haar vrijwilligerswerk en haar grote hobby: het borduren en het ontwerpen van levenslappen. Eigenlijk noemt zij het geen merklappen, omdat zij nooit klassieke patronen heeft gebruikt. Zelfs bij haar eerste 'merk'lap', waarbij zij nog even in een boek had gekeken, komen maar drie of vier 'oude' patroontjes voor. Ze ontdekte al snel dat zij haar eigen ideeën erin wilde brengen, zoals het ouderlijk huis of iets wat te maken had met het werk van haar man, die bakker was. Omdat daar geen patroontjes van bestonden, bedacht zij ze zelf.

Onderwerpen

Maria, "zeg maar Rie", Mur-Griffioen groeide op in Egelshoek, een kleine gemeenschap vlakbij Loosdrecht, op een gezellige boerderij. Al voor de oorlog maakte zij haar eerste borduurwerk, een schoollapje. Het was crisistijd en de school kon alleen het stramien geven, de ouders moesten voor de borduurwol zorgen. Moeder had echter alleen katoen, weliswaar in drie kleuren: geel, blauw en rood, en zo werd haar eerste schoollapje gemaakt. Tegenwoordig bevindt het lapje zich in het archief van de historische kring, want daar is mevrouw Mur ook heel actief en nauw bij betrokken.

Er zijn ook schoollapjes van twee tantes en werk van haar moeder in het archief van de Historische Kring Loosdrecht te vinden.

Hoe ging het vroeger? Ja, thuis op de boerderij was altijd veel te doen, door de week was er geen tijd. Op zaterdagavond had zij gelegenheid om te borduren en zij deed dit met veel plezier.

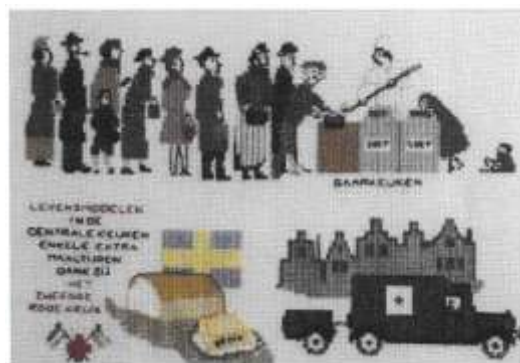
Rie trouwde en er kwamen drie kinderen. Eerst was er nog een hulpje, maar op een gegeven moment moest zij bijspringen, eerst een uurtje, later steeds meer. Er kwam even niet zo veel van borduren. Hoewel, zij naaide graag en als zij voor een van haar dochters een jurkje had gemaakt, kon zij het toch niet laten om er iets op te borduren. Tussen de bedrijven door vond zij toch tijd om voor anderen iets te maken.

Toen haar vader 50 werd, maakte zij voor hem een mooie geborduurde tekst, waar zij later een gedicht bij schreef. De jaren in de bakkerij waren intensief en afwisselend. Een dorpsbewoner maakte een prachtige foto van Rie op de brommer, onderweg naar klanten om brood te bezorgen. Wat een tijd was dat! In 1976 kreeg zij een ernstig ongeluk met de brommer. Dit had vergaande gevolgen; zij moest lang herstellen en het ging niet meer met de bakkerij.

Vanaf 1980 pakte zij het borduurwerk weer op. Dit bleek eigenlijk een geweldige therapie: zij had letterlijk iets te doen en het gaf veel afleiding. De onderwerpen dienden zich vanzelf aan: het kon zijn het 40-jarig huwelijk van bekenden of een jubileum in de kerk. Elk werk had een verhaal, elk borduurwerk een herinnering.

Beelden vertalen

Het meest bijzondere in alle verhalen is dat mevrouw Mur in staat blijkt te zijn een idee dat zij in haar hoofd heeft om te zetten in een ontwerp op stof. Ze bekijkt een huis, neemt een foto en werkt het uit in kruissteekjes en stiksteekjes. Het doet denken aan wat een architect doet: een idee in gedachten op papier vormgeven. Mevrouw Mur heeft het talent om iets wat zij ziet, te vertalen in een gebordurd beeld. Zo maakte zij twee lappen over de oorlogsjaren. Beide staan nog ingelijst naast de kast in de kamer. We kijken er samen naar. En er is zoveel over te vertellen! De wapens, de onderzeeboot, de vlaggen, maar ook de mensen die in de rij stonden voor de gaarkeuken.

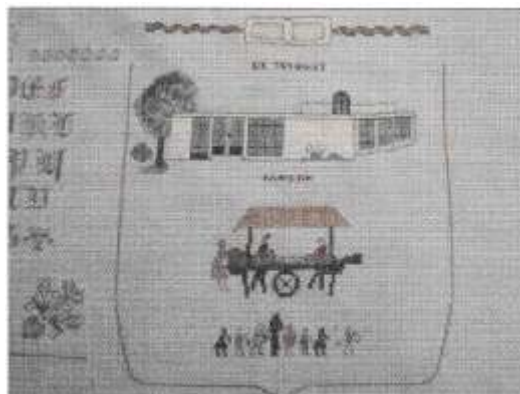
Het is een gave om dit over te brengen op stof. Ik zou het bijna 'tekenen met naald en draad' willen noemen.

Het Tafelkleed

Binnen de vereniging MerkWaardig kennen velen het kleed dat bij jaarvergaderingen op de bestuurstafel ligt. Daar ben ik ook reuze benieuwd naar. Het komt tevoorschijn uit een grote plastic tas. Oef, wat een lap! Het was midden jaren '80. Een handwerkwinkel, waar mevrouw Mur veel kwam, ging sluiten. Zij boden haar een mooie blauwe lap aan. Daar kon ze wel iets mee, dacht ze.

De hardanger rand rondom de lap.

In 1998, bij het 10-jarig bestaan van de vereniging, begon zij aan de lap voor de bestuurstafel. Het is een lap van ongeveer zeven meter (!) lang. Eerst maakte zij rondom een rand van Hardanger. Vervolgens bedacht zij de vorm van een wapen en besloot er ieder jaar een te vullen, wanneer zij op de jaarvergadering kwam. Er waren jaarthema's, er kwam een alfabet in, het stadhuis van Gouda, het

thema rond 'liefde op linnen' en er kwamen bloemmotieven op. Inmiddels zijn er een twintigtal gevuld en er is nog ruimte voor meer. De kleuren rood en blauw komen het meeste voor. En wederom ben ik verrast door de variatie die zichtbaar is op dit bijzondere kleed.

We zouden nog uren kunnen praten over alle activiteiten van mevrouw Mur: voor de PCOB, de Historische Kring Loosdrecht, de kerk, waar zij twee keer per jaar een bazaar organiseert, en de handwerkclub in het nabijgelegen verzorgingshuis. Maar het wordt tijd om huiswaarts te gaan. Mijn bus rijdt langs haar huis, mevrouw Mur zwaait vanachter het raam. Op de terugweg denk ik met bewondering aan het veelzijdige borduurwerk en de verhalen van mevrouw Mur.

Tekst: Hilde van Vlaanderen

Foto's: Saskia Gijselhart en Hilde van Vlaanderen